

Miljøstyrelsen
Lyseng Allé 1,
8270 Højbjerg

E-mail: mst@mst.dk

Region Midtjyllands høringssvar på Miljøstyrelsens udkast til afgørelse vedrørende afværgeprojekter for gamle jordforureninger på Rønland

Region Midtjylland har modtaget Miljøstyrelsens udkast til afgørelse om ikke at meddele påbud om yderligere undersøgelser eller genopretning i forhold til afværgeprojekter for gamle forureninger på Rønland samt om revurdering af Cheminova A/S' miljøgodkendelsesvilkår for afværgeprojekter for gamle forureninger på Rønland (Thyborønvej 78, 7673 Harboøre).

Det er særdeles vigtigt for Region Midtjylland, at den omfattende jord- og grundvandsforurening på FMC's (tidligere Cheminova) fabriksgrund på Rønland ikke spreder sig til Limfjorden og naturen på Harboøre Tange.

For at sikre dette er det afgørende, at FMC også i fremtiden er forpligtet til at drive og vedligeholde de afværgeforanstaltninger, der i dag forhindrer spredning af forureningen.

I Danmark har vi et "forureneren betaler" princip, der betyder, at den der forurener også skal betale for oprydningen, når lovgivningen giver mulighed for det. Dette princip skal også være gældende for forureningen på Rønland.

Miljøstyrelsens udkast til afgørelse, hvis den endelige afgørelse får samme indhold, kan potentielt få store økonomiske konsekvenser for Region Midtjylland, idet afværge af forureningen på Rønland herefter må henføres under den offentlige indsats under jordforureningslovens kapitel 3.

Regionen anerkender og værdsætter, at FMC har tilkendegivet, at virksomheden agter at drive afværgeprojekterne på Rønland videre, selv hvis det i fremtiden ikke vil være et lovbundet krav. Det er meget positivt, at virksomheden påtager sig dette ansvar.

Det er dog samtidig Region Midtjyllands vurdering, at myndighederne på lang sigt står stærkest ved at fastholde de nuværende lovbundne

krav til afværgelse i et offentligt retligt system fremfor at indgå en civilretligt aftale med virksomheden.

Det er samtidig regionens opfattelse, at påbuddene i 1981 og 1983 samt de efterfølgende aftaler om afværgelse i forhold til Rønland er gyldige, og derfor skal opretholdes jf. vedlagte juridiske notat.

Region Midtjylland vil derfor kraftigt opfordre Miljøstyrelsen til at re-vurdere den påtænkte afgørelse.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Regionsrådsformand

Bilag 1: Juridisk notat

UDKAST

Bilag 1

Juridisk notat

Dette notat er baseret både på et juridisk notat udarbejdet af Kromann Reumert som blev fremsendt til Miljøstyrelsen i februar 2020 og på resultaterne af en dybdegående analyse af hjemmelsproblematikken fsva. de oprindelige påbud meddelt i 1981 og 1983, som er udført af Codex Advokater.

Miljøstyrelsen opfordres til på ny at vurdere, i lyset af dette notat, om der er grundlag for at træffe den påtænkte afgørelse.

I lyset af den tidligere dialog henvises i det hele til det af Kromann Reumert udarbejdede notat, som Miljøstyrelsen har modtaget, og regionen skal anmode, at Miljøstyrelsen i højere grad tager stilling til indholdet af notatet i stedet for blot at afvise notatets analyse og vurdering uden nævneværdig begrundelse herfor. Der henvises navnlig til notatets afsnit 3.2.2 og 3.2.3.

Som supplement til Kromann Reumerts notat er udarbejdet dette supplerende juridiske notat, hvor der fokuseres på Miljøstyrelsens behandling af påbuddene fra 1981 og 1983, som efter regionens opfattelse var - og er - hjemlede og gyldige, og som følgelig ikke kan anses som efterkommet.

1. Indledende bemærkninger – hjemmelsgrundlag

Indledningsvist bemærkes, at Region Midtjylland anerkender, herunder særligt i lyset af Højesterets dom i U.2006.1531H, at det kan diskuteres, om placeringen af den dagældende § 42 i miljøbeskyttelseslovens kap. 5 betød, at bestemmelsen ikke kunne anvendes som hjemmelsgrundlag for at meddele påbud om afværge af stedfunden forurening. Det er dog vanskeligt entydigt at konkludere, da der ikke i den oprindelige lovgivning var samme hjemmelsstruktur, og særligt kapitlet med tilsynsmyndighedens reaktionsmuligheder var ikke udbygget i samme omfang på tidspunktet for Højesterets dom i U.2006.1531H. Dommen bør derfor ikke bruges som grundlag at konkludere, at der generelt ikke var hjemmel i miljøbeskyttelsesloven til at meddele påbuddene i 1981 og 1983.

Selvom det kan diskuteres, om der i 1981 og 1983 var hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 42 til at meddele de pågældende påbud, bemærkes det dog, at der er en række holdepunkter for at konkludere, at der i 1981 og 1983 var hjemmel i miljøbeskyttelsesloven, herunder den dagældende § 42, til at meddele påbuddene. Det bemærkes i denne sammenhæng, at den dagældende § 42 kun udgør en delmængde af §§ 68 og 69 i den gældende miljøbeskyttelseslov.

Det fremgår således entydigt af Lov nr. 329 af 4. juni 1986 om ændring af lov om miljøbeskyttelse, at den oprindelige § 42 blev flyttet fra kap. 5 til tilsynskapitlet (daværende kap. 7), idet bestemmelsen blev tilføjet til § 50a som stk. 2. Der blev ikke derved tilsigtet ændringer i indholdet af bestemmelsen. Denne bestemmelse blev sidenhen til navnlig miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 1, mens miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 3, oprindeligt blev tilføjet som § 49, stk. 1, jf. lov nr. 329 af 4. juni 1986 om ændring af lov om miljøbeskyttelse (§ 1, nr. 10).¹ Det forhold, at miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 1, stammer fra den i 1981 og 1983 gældende § 42, og at § 69, stk. 1, nr. 3, blev tilføjet i 1986 ved dagældende § 49, stk. 1, indebærer imidlertid ikke, at miljøbeskyttelsesloven i 1981 og 1983 ikke indeholdt en hjemmel svarende til miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 2, som påbuddene ville have hjemmel i, hvis de skulle meddeles i dag.

Det er således vigtigt at notere sig, at det også i 1981 og 1983 var ulovligt at forårsage forurening af jord eller undergrund, som kunne give anledning til forurening af grundvandet, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslov § 11. Der var derfor også – som nævnt ovenfor – hjemmel i miljøbeskyttelsesloven til at påbyde forureneren at afværge skaden som følge af overtrædelsen, jf. nærmere nedenfor.

---

¹ L 74 fremsat den 23. januar 1991. Forslag til Lov om miljøbeskyttelse, sp. 1571-1572.

Som fastslået af Højesteret i MAD.2001.497H er det i en sådan situation ikke afgørende for, om der er hjemmel til at meddele påbuddet, at der er henvist til den korrekte hjemmel i selve afgørelsen, hvis hjemlen i øvrigt var at finde i loven på afgørelsestidspunktet, jf. nærmere herom nedenfor.

2. Tilsynsmyndighedens reaktionsmuligheder i 1981 – gyldigheden af tidligere meddelte påbud

Som nævnt indledningsvist, og som det også fremgår af Miljøstyrelsens udkast til afgørelse, s. 9, var det i strid med miljøbeskyttelseslovens § 11 og strafbart, da der i 1981 og 1983 blev meddelt påbud om afværgeforanstaltninger.

Region Midtjylland gør grundlæggende gældende, at Ringkjøbing Amtskommune i sin egenskab af at være tilsynsmyndighed, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslovens § 48, havde hjemmel til at påbyde, at forureningen forårsaget i strid med lovens § 11 afværges. Hvis ikke følgen af en overtrædelse af loven, herunder lovens § 11, kunne påbydes fjernet, savnede det mening at føre tilsyn med bestemmelsen, herunder fordi politiet jo i forvejen fører tilsyn med overholdelsen af gældende lovgivning med henblik på strafforfølgelse. Tilsynsmyndighedens opgave bestod også i 1981 og 1983 navnlig i at bringe det ulovlige forhold til ophør, og det kunne enten ske ved fysisk eller retlig lovliggørelse. I det foreliggende tilfælde ville lovliggørelse således kræve en tilladelse til at lade forureningen blive i jorden (retlig lovliggørelse) eller et påbud om afværgeforanstaltninger (fysisk lovliggørelse).

Dette fremgår ligeledes af håndhævelsesbetænkningen om Håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen, som er et afgørende fortolkningsbidrag til hjemmelsgrundlaget for håndhævelse af bl.a. miljøbeskyttelsesloven.² I betænkningen beskrives netop, at *"Fysisk lovliggørelse på grundlag af et konstaterende lovliggørelsespåbud vil normalt omfatte en tilbageføring af den fysiske tilstand til den, der bestod før ulovligheden blev begået, såfremt dette overhovedet er muligt. Er der f.eks. ulovligt sket opfyldning af en strandeng søværts naturfredningslovens strandbeskyttelseslinie, må opfyldningen fjernes, selv om naturfredningsloven ikke indeholder en udtrykkelig bestemmelse herom. Der kan ikke sluttes modsætningsvis fra, at enkelte af lovene udtrykkeligt taler om genoprettelse af den tidligere tilstand, bl.a. den nye vandløbslovs § 54 og råstoflovens § 33."*³ Det konstateres her udtrykkeligt, at den senere opregning af reaktionsmuligheder i miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, herunder særligt nr. 2, ikke var udtryk for en nyskabelse, men derimod blot en kodificering af allerede gældende ret.

² Betænkning nr. 981/1983 – Håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen.

³ Betænkning nr. 981/1983 – Håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen, s. 105f.

Håndhævelsesbetænkningen blev navnlig implementeret i 1984.⁴ I miljøbeskyttelsesloven blev indsat § 50a, som er forløberen til miljøbeskyttelseslovens § 68. Bestemmelsen fastslog udtrykkeligt, at tilsynsmyndigheden, hvis den blev opmærksom på et ulovligt forhold, var forpligtet til at bringe det ulovlige forhold til ophør. Det vil sige, at den hidtidige praksis blev kodificeret. Af lovforslagets specielle bemærkninger til § 50 a fremgår, at *”Den myndighed, der administrerer en lov som 1. instans, har allerede efter gældende uskreven ret en pligt til at søge et konstateret ulovligt forhold lovliggjort, medmindre der er tale om forhold af ganske underordnet betydning.”*⁵ Påbudde fra 1981 og 1983 er udtryk for krav om fysisk lovliggørelse, og at denne forpligtelse påhviler lovovertræderen fremgår ligeledes af håndhævelsesbetænkningen, hvori det anføres, at *”Indholdet af en lovliggørelsespligt er selvsagt, at det påhviler den pågældende at tilvejebringe lovlige forhold.”*⁶

Det var således allerede i 1981 og 1983 muligt at meddele påbud om fysisk lovliggørelse, og dette blev alene præciseret ved vedtagelsen af den gældende § 69, stk. 1, nr. 2, idet bemærkninger til bestemmelsen udtrykkeligt fastslår, at *”Bestemmelsen svarer til den gældende § 50a, stk. 2, men der foretages her en nærmere opregning af de administrative retshåndhævelsesskridt, tilsynsmyndigheden kan tage i anvendelse, når der konstateres et ulovligt forhold.”*⁷ Citatet fastslår, at der med miljøbeskyttelsesloven ikke blev etableret en ny retstilstand, hvor det blev muligt at meddele påbud til den ansvarlige om at genoprette den hidtidige tilstand. Bestemmelsen er tværtimod udtryk for, at de af bestemmelsen nævnte reaktionsmuligheder for tilsynsmyndigheden allerede var gældende, og at de nu blot opregnes og præciseres i loven. Eftersom den gældende § 50a, stk. 2, var den dagældende § 42, er citatet således også udtryk for, at der er klare holdpunkter for, at der rent faktisk var hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 42 til at meddele de i 1981 og 1983 meddelte påbud. Dette understreges af, at det i bemærkningerne anføres, at *”Tilsynsmyndigheden vil kunne vælge en eller flere af de nævnte reaktioner afhængig af det ulovlige forholds karakter.”*⁸ I den foreliggende sag er det klart, at den rette reaktion i forhold til virksomhedens overtrædelse af den dagældende § 11 i miljøbeskyttelsesloven var de i 1981 og 1983 meddelte påbud.

Det skal i denne sammenhæng nævnes, at miljøbeskyttelsesloven er en af de få love, som indeholder en bestemmelse, som udførligt og beskrivende angiver, hvilke fremgangsmåder der kan bringes i an-

⁴ Lov nr. 250 af 23. maj 1984 om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove.

⁵ L 78 fremsat den 22. februar 1984. Forslag til Lov om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove (Håndhævelse), sp. 1566.

⁶ Betænkning nr. 981/1983 – Håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen, s. 105.

⁷ L 74 fremsat den 23. januar 1991. Forslag til Lov om miljøbeskyttelse, sp. 1571.

⁸ L 74 fremsat den 23. januar 1991. Forslag til Lov om miljøbeskyttelse, sp. 1571.

vendelse til at bringe det ulovlige forhold til ophør. I øvrig lovgivning af tilsvarende karakter findes hjemlen i det forhold, at kernen i tilsynsmyndighedens eksistensberettigelse er, at tilsynsmyndigheden bringer det ulovlige forhold til ophør – herunder naturligvis meddeler påbud om, at det i strid med loven etablerede fjernes. Denne lovgivning benytter således fortsat de samme principper som miljøbeskyttelsesloven anno 1981 og 1983, hvor miljøbeskyttelseslovens tilsynskapitel endnu ikke var udbygget, som grundlag for at påbyde fysisk eller retlig lovliggørelse. Eksempelvis kan nævnes naturbeskyttelseslovens § 73, stk. 1 og 5, planlovens § 51, stk. 1 og 3, jordforureningslovens § 65, stk. 1, og § 67, stk. 1, byggelovens § 16c, stk. 2 og 3, eller vandløbslovens § 54a, som svarer til den oprindelige § 48 henholdsvis den senere § 50a i miljøbeskyttelsesloven.⁹ Der hersker på disse loves område ikke tvivl om, at tilsynsmyndigheden kan påbyde fysisk lovliggørelse, selvom der ikke findes en bestemmelse svarende til miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, nr. 2, i de pågældende love.¹⁰

På baggrund af ovenstående er det vores klare opfattelse, at der i 1981 og 1983 var hjemmel til at meddele påbud om fysisk lovliggørelse, herunder afværge af stedfunden forurening, som havde til formål at bringe det ulovlige forhold til ophør. Hjemlen fandtes i såvel i den dagældende § 42 i miljøbeskyttelsesloven som i uskreven ret i lyset af amtskommunens kompetence som tilsynsmyndighed, jf. den dagældende miljøbeskyttelseslovs § 48.

3. Betydning af sammenskrivningen af miljøgodkendelsen og de i 1981 og 1983 meddelte påbud

Region Midtjylland er opmærksom på, at påbuddene fra 1981 og 1983 blev skrevet ind i miljøgodkendelsens vilkår, og at dette i lyset af afværgeforanstaltningernes varighed blev anset som en administrativ hensigtsmæssig fremgangsmåde. Det er imidlertid vigtigt indledningsvist at fastslå, at vilkårene ikke blev til en del af miljøgodkendelsen, fordi de blev indskrevet i miljøgodkendelsen, og at Miljøstyrelsen ikke som godkendelsesmyndighed har saglig kompetence til at revurdere disse vilkår. Miljøstyrelsen kan med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 41 alene revurdere de vilkår, der er fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 33, og det gør sig ikke gældende for de vilkår i miljøgodkendelsen, som er udtryk for en om- eller indskrivning af påbuddene fra 1981 og 1983. Region Midtjylland skal derfor foreslå, at Miljøstyrelsen træffer selvstændig afgørelse om revurdering af miljøgodkendelsen, og at Miljøstyrelsen ved den anled-

⁹ Som eksempler på tilsynsafgørelser om fysisk lovliggørelse med hjemmel i de pågældende bestemmelser kan nævnes MAD.2017.384, MAD.2017.71, MAD.2016.93, MAD.2020.164, MAD.2017.430, MAD.2018.362, MAD.2009.94 eller MAD.2013.475.

¹⁰ Se eksempelvis Erhvervs- og Byggestyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Vejledning om håndhævelse af Naturbeskyttelsesloven, Planloven og Byggeloven, Maj 2007, afsnit 3.3.7.

ning på ny udskiller påbuddene fra 1981 og 1983 til selvstændige afgørelser om påbud om afværgeforanstaltninger som følge af de oprindelige overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven. Der vil ikke være tale om, at der træffes nye afgørelser – påbuddene vil blot komme tilbage "i rette indpakning".

Såvel sammenskrivningen af de oprindelige påbud fra 1981 og 1983 med miljøgodkendelsen som udskillelsen er med andre ord en ren "skriveøvelse" uden retlig betydning, herunder i forhold til påbudenes gyldighed – og skriveøvelsen kan ikke anses som en afgørelse om eller genoptagelse af påbuddene fra 1981 og 1983. Der kan – og skal – ikke i den anledning træffes en ny afgørelse om afværgeforanstaltningerne som følge af påbuddene i 1981 og 1983. Der skal således alene træffes afgørelse om revurdering, og det er alene Cheminova A/S, som er adressat for revurderingsafgørelsen.

For god ordens skyld bemærkes, at de "frivillige" aftaler indgået mellem virksomheden og Ringkjøbing Amt, herunder aftale om afhjælpning af forurening i den tidligere kølevandsgrøft ved Dimethoat-anlægget, må anses som retligt bindende aftaler, der er indgået som alternativ til, at amtet meddelte påbud. Det forhold, at disse aftaler i større eller mindre omfang er indarbejdet i miljøgodkendelsen, herunder som følge af en aftale om ansøgning herom, ændrer – ligesom for påbuddene – ikke på den retlige status. Aftalerne bliver ikke til vilkår fastsat med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 33 eller § 41, fordi aftalerne skrives ind i miljøgodkendelsen. Aftalerne hviler på deres oprindelige hjemmelsgrundlag, selvom de skrives ind i miljøgodkendelsen, og de kan også efterfølgende udskilles, hvis dette vurderes hensigtsmæssigt. Der er således ikke tale om aftaler, som virksomheden kan træde tilbage fra, men derimod aftaler – hvor Miljøstyrelsen i dag må anses som indtrådt aftalepart i dennes egenskab af tilsynsmyndighed – som har til formål at sikre, at den forårsagede forurening afværges på civilretligt grundlag i stedet for offentligretligt grundlag. Virksomheden kan således ikke træde tilbage fra aftalerne, og Miljøstyrelsen opfordres til at "skrive aftalerne ud" af miljøgodkendelsen med henblik på at sikre, at disse håndhæves selvstændigt – om nødvendigt på civilretligt grundlag.

4. Betydningen af gyldigheden af tidligere meddelte påbud

Som det fremgår ovenfor, må de i 1981 og 1983 meddelte påbud anses som gyldige, og de er følgelig ikke efterkommet.

Påbuddene er meddelt af Ringkjøbing Amtskommune, de er stadfæstet af klageinstansen, og de er – uantastet – fulgt af påbudsadressaten i en periode på op imod 40 år. Miljøstyrelsen har ikke en relevant anledning til at vurdere, hvorvidt hjemmelsgrundlaget for 40 år siden var tilstrækkeligt.

Det skal i denne sammenhæng desuden understreges, at den rette fremgangsmåde vil være en genoptagelse af sagens behandling, og Miljøstyrelsen skal følgelig iagttage betingelserne for genoptagelse, hvilke ikke ses at være opfyldt. Betingelserne kommer tydeligt til udtryk i Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis om genoptagelse. En myndighed kan genoptage en sag til fornyet behandling, hvis der i forbindelse med en anmodning om genoptagelse fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med myndighedens oprindelige stillingtagen til sagen. Derudover kan myndigheden genoptage en sag, hvis der fremkommer væsentlige nye retlige forhold, det vil sige en væsentlig ændring med tilbagevirkende kraft i det retsgrundlag som forelå på tidspunktet for myndighedens oprindelige afgørelse. Endelig kan myndigheden genoptage en sag, hvis der i forbindelse med myndighedens oprindelige behandling af sagen er begået væsentlige sagsbehandlingsfejl.¹¹ Ingen af forudsætningerne for genoptagelse er opfyldt i denne sag.

Der er ikke hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 41 til at ophæve vilkårene som påtænkt, idet vilkårene ikke er meddelt med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 33 – eller tilsvarende bestemmelser forud for denne. Det foreliggende udkast er følgelig ikke udtryk for en forvaltningsretlig korrekt tilgang til sagens behandling for så vidt angår de to påbud meddelt i 1981 og 1983, og Miljøstyrelsen kan følgelig ikke træffe afgørelse som påtænkt ved udkastet. Påbuddene kan ændres eller ophæves med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens kap. 9 – eller evt- konstateres efterkommet, når disse rent faktisk kan anses for efterkommet, og dette er i lyset af påbuddenes gyldighed ikke aktuelt på nuværende tidspunkt.

Derudover skal det for god ordens skyld konstateres, at det ikke er relevant at forholde sig til spørgsmålet om rette adressat, fordi påbuddene er gyldige, og påbuddene skal følgelig blot efterleves som hidtil.

5. Sammenfattende

Sammenfattende må det konkluderes, at det foreliggende udkast er baseret på en antagelse om, at der i miljøbeskyttelsesloven ikke i 1981 og 1983 var hjemmel til at meddele påbud om fysisk lovliggørelse. Som det fremgår ovenfor, påhvilede det også i 1981 og 1983 den ansvarlige for et ulovligt forhold at bringe dette til ophør, og det havde hjemmel i uskreven ret, at tilsynsmyndigheden kunne påbyde, at det ulovlige forhold skulle bringes til ophør ved fysisk lovliggørelse. Hertil kommer, at der i forarbejderne til miljøbeskyttelsesloven er

---

¹¹ Se eksempelvis Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse i sag 20/12327, 20/06877 eller 20/10921.

væsentlige holdepunkter for, at der var også hjemmel i den dagældende § 42 i miljøbeskyttelsesloven, som blot blev foldet ud, da den i 1991-loven blev til § 69.

Selvom miljøbeskyttelsesloven ikke i 1981 og 1983 – i lighed med den gældende lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, m.fl. – indeholdt en opregning af tilsynsmyndighedens reaktionsmuligheder, var dette ikke udtryk for, at tilsynsmyndigheden alene kunne gribe ind over for forurenerens fortsatte overtrædelser af loven, og at håndhævelsen af allerede skete overtrædelser var overladt til håndtering hos politi- og anklagemyndigheden.

Det er derfor forkert, når Miljøstyrelsen konkluderer, at der ikke var hjemmel til at meddele påbud til virksomheden i 1981 og 1983. Miljøstyrelsen bør følgelig anerkende, at påbuddene fra 1981 og 1983 blev meddelt med gyldig hjemmel, og at påbuddene uændret skal efterleves på offentligretligt grundlag. Tilsvarende for så vidt angående de aftaler, som Ringkjøbing Amtskommune indgik med virksomheden i stedet for at meddele påbud, idet aftalerne hviler på det samme ansvar for virksomheden, og der kunne gyldigt have været meddelt påbud i stedet for indgået aftaler.

Afslutningsvist understreges, at der ikke gælder formkrav til miljøgodkendelser, og det kan ikke tillægges hjemmelsmæssig betydning, at påbud eller aftaler skrives ind en miljøgodkendelse – det retlige indhold og retsvirkningen af påbuddet eller aftalen er uændret, uanset hvor disse placeres. Det er kun den del af miljøgodkendelsen, som selvstændigt er fastsat i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 33 og/eller § 41, som skal bedømmes på baggrund af Højesterets dom i U.2006.1531H.

Endelig skal vi nævne, at Miljøstyrelsens udkast til afgørelse, hvis den endelige afgørelse får samme indhold, potentielt vil kunne have store økonomiske konsekvenser for Region Midtjylland, idet afværge af forureningen herefter må henføres under den offentlige indsats under jordforureningslovens kap. 3.

Som det fremgår af ovenstående, er Region Midtjylland overbevist om, at påbuddene i 1981 og 1983 samt de efterfølgende aftaler om afværge er gyldige. Miljøstyrelsen opfordres derfor til på ny at vurdere om, der reelt er grundlag for at træffe den påtænkte afgørelse.